

Република Србија
Народна скупштина
посланичке групе/народни посланици

Предмет: коментари и предлози амандмана на предлог Закона о спречавању корупције који је упутила Влада Србије са предлогом да се разматра по хитној процедури

Поштовани народни посланици,

предлог Закона о спречавању корупције, који је упутила Влада Републике Србије, садржи бројне недостатке, који се могу делимично исправити уколико би предложене одредбе биле измењене и допуњене. На те недостатке смо указали испод сваке одредбе предлога закона, а за многе од њих смо формулисали и конкретне предлоге амандмана, које вас позивамо да их предложите као своје.

У другим случајевима, амандмане можете формулисати на основу предлога које смо достављали Министарству правде током јавне расправе о нацрту овог закона. Код неких одредаба биће потребно извршити модификације наших раније достављених предлога, будући да се предлог унеколико разликује од нацрта Закона. За поједине одредбе овог предлога закона нисмо формулисали конкретне амандмане, али смо указали на нејасноће или лоша решења која би требало кориговати у скупштинској процедури.

Све предлоге достављамо уз преглед (поређење) одредаба предлога закона из маја 2019. и нацрта који је био на јавној расправи у марту 2019. Такође достављамо у прилогу и наше коментаре и предлоге изнете током јавне расправе.

Користимо ову прилику да вас упознамо са тиме да смо се за унапређење текста овог закона залагали правовремено, и то, током рада радне групе која је почела да ради на припреми законског текста 2015. године, а затим достављајући конкретне предлоге током јавне расправе коју је Министарство правде организовало о овом закону чак три пута, 2016, 2018. и 2019. године. Међутим, супротно обавезама из члана 41. Пословника Владе, Министарство није објавило извештај са јавне расправе у којем би указало због чега сматра да су добијени предлози неприхватљиви, односно да су решења која предлаже боља од оних која су сугерисали учесници јавне расправе.

Будући да се Закон о спречавању корупције (Закон о Агенцији за борбу против корупције) мења ради испуњавања циљева из раније важеће Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији (2013-2018), коју је усвојила Народна скупштина, Акционог плана за преговарачко поглавље 23 ЕУ интеграција Србије и испуњавања препорука међународних организација чији је Србија члан (GRECO), као и ради отклањања проблема који су уочени у пракси досадашње примене, желимо да вам укажемо да се ти циљеви само делимично постижу решењима које је предложила Влада. Зато вас позивамо да узмете у обзир достављене коментаре и предлоге и унапредите предложени акт.

Користимо ову прилику и да укажемо на то да није основана тврдња да је овај предлог закона неопходно размотрити у хитној процедури, због испуњавања препорука ГРЕКО.

Наиме, обавезе Србије за испуњавање ГРЕКО препорука су истекле још 31.12.2016, а нови рок је 31.12.2019, док је почетак пуне примене закона предвиђен за септембар 2020. Уколико ће ГРЕКО сматрати прихватљивим за испуњавање препорука само усвајање закона током 2019, онда хитна процедура није неопходна јер је до тада остало још седам месеци. Уколико ГРЕКО буде сматрао да је потребно да закон почне да се примењује да би препорука била испуњена, онда препорука свакако неће бити испуњена у року, и поред примене хитне процедуре. Због тога вас позивамо да не прихватите предлог да се о овом закону расправља по хитној процедури.

Из сличних разлога, не би требало прихватити ни предлог да се по хитној процедури расправља о предлозима других закона који су упућени у истом „пакету“. Наиме, за веома значајне измене и допуне Кривичног законика, уопште није организована јавна расправа, што је у супротности са одредбама Закона о државној управи, а реч је о нормама за које је изнета сумња да су делом у супротности са међународним конвенцијама, што би требало темељно размотрити пре предузимања даљих законодавних корака, ради спречавања штете по Републику Србију. Такође, разлог за измене Законика о кривичном поступку и Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела јесте усаглашавање са изменама Кривичног законика из 2016, тако да би позивање на хитност у 2019. у најмању руку требало додатно образложити.

За Транспарентност Србија
Програмски директор
Немања Ненадић
Београд, 13. мај 2019.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Трг Николе Пашића 13
11000 БЕОГРАД

- Ивица Дачић, председник Народне скупштине -

Предмет: Иницијатива за неприхватање Предлога да Народна скупштина донесе по хитном поступку Предлог аутентичног тумачења члана 2. став 1. тачке 3. Закона о спречавању корупције ("Сл. гласник РС", бр. 35/2019 и 88/2019) који је поднео Одбор за уставна питања и законодавство

Поштовани господине Дачићу,

Транспарентност Србија је у петак, 29. јануара ове године, Одбору за уставна питања и законодавство поднела Иницијативу за објављивање података и докумената на основу којих је поднет, односно разлога због којих је поднет Предлог аутентичног тумачења члана 2. става 1. тачке 3) Закона о спречавању корупције¹.

Повод за наше обраћање била је чињеница да не постоји јавно доступан податак о разлозима због којих је предложено наведено аутентично тумачење, односно о томе код које категорије лица је постојала дилема у вези са тиме да ли су "јавни функционери" или нису. Упркос напорима, на званичној интернет страници Народне скупштине нисмо успели да пронађемо на основу којих података и докумената је народни посланик Александар Мартиновић засновао свој Предлог а поменути Одбор га прихватио, иако се у његовом Образложењу изричито наводи да је разлог за подношење Предлога "да би се избегле недоумице до којих би могло доћи у примени наведене одредбе приликом одређивања на кога се односи појам "јавни функционер".

Штавише, са разлозима за подношење Предлога нисмо могли да се упознамо ни гледањем видео снимка поменуте седнице одбора у трајању од 4 минута и 52 секунде.² На снимку је видљиво да ни сам предлагач није узео реч нити усмено образложио председнику и члановима Одбора за уставна питања и законодавство разлоге за своје поступање, па остаје непознато не само због чега је народни посланик Мартиновић предложио ово аутентично тумачење, већ и зашто су други чланови Одбора подржали такав предлог.

Последица таквог приступа јесте чињеница да се не може са сигурношћу закључити које ефекте је предлагач, усвајањем оваквог тумачења, предвидео и желео да постигне. С друге стране, очигледно је да би усвајање овог аутентичног тумачења **битно сузило круг јавних функционера**, односно особа које би имале дужности и ограничења на основу Закона о спречавању корупције. Уколико би Народна скупштина подржала предлог аутентичног тумачења, овај појам више не би обухватао поједине функционере за које тренутно не постоје никакве дилеме око тога да ли јесу "јавни функционери". Између осталог, функционерима се више не би сматрале судије и

¹https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Inicijativa.Odbor_za_ustavna_pitanja.autenticno.pdf

²

http://www.parlament.gov.rs/17.%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0_%D0%9E%D0%B4%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0_%D0%B7%D0%B0_%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0.40140.43.html

заменици јавних тужилаца које су на ту функцију изабрали Високи савет судства и Државно веће тужилаца, генерални секретар и друга лица која именује Председник Републике, директори школа које именује министар просвете.

На основу доступних података није познато да ли се предлагач или Одбор поводом доношења овог аутентичног тумачења обратио Агенцији за спречавање корупције, као органу који је Законом о спречавању корупције овлашћен да даје мишљења о примени и који надзире примену овог закона, па самим тим располаже са највише информација о томе да ли постоје недоумице око обухвата појма „јавни функционер“. На званичној интернет страници Агенције, у последњем објављеном Извештају о раду за 2019. годину³, не говори се овом проблему, нити је Агенција препоручила доношење аутентичног тумачења да би се проблем решио.

Због свега наведеног Транспарентност Србија је, позивајући се на одредбе чланова 6. и 20. став 1. недавно усвојеног Кодекса понашања народних посланика, позвала председницу Одбора и Одбор за уставна питања и законодавство да јавно објаве документе и чињенице које им је предлагач доставио у прилогу свог Предлога или уколико то није био случај, да предлагача обавезу да без одлагања исте јавно објави или достави Одбору ради објављивања. Уместо одговора на нашу иницијативу Одбор се определио за још радикалнији приступ.

Наиме, јуче, 1. фебруара, на званичној интернет страници Народне скупштине, у рубрици "Активности - Народна скупштина – Радна тела – Одбори, пододбори, радне групе"⁴ пронашли смо информацију да је Одбор за уставна питања и законодавство на својој 18. седници одржаној 1. фебруара 2021. године размотрио и једногласно предложио Народној скупштини да се Предлог аутентичног тумачења члана 2. став 1. тачке 3. Закона о спречавању корупције разматра по хитном поступку. Као разлог за такву своју одлуку Одбор наводи да "је разлог за доношење хитног поступка оправдан, односно, има за циљ спречавање штетних последица до којих могу да доведу недоумице у примени наведене одредбе.". Који су то разлози ни овог пута нисмо успели да сазнамо.

Имајући у виду све наведено, позивамо Вас да предлог аутентичног тумачења Закона о спречавању корупције не уврстите у предлог дневног реда седнице Народне скупштине, односно да укажете предлагачу на неопходност да народним посланицима и јавности предочи разлоге који су довели до предлога аутентичног тумачења и ефекте које би усвајање те норме требало да има.

У Београду, дана 1. фебруара 2021. године
За организацију Транспарентност Србија
Програмски директор
Немања Ненадић

³ <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2020/03/ACASizvestaj2019WEB.pdf>

⁴

<http://www.parlament.gov.rs/18.-%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%9E%D0%B4%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0-%D1%83%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%9A%D0%B0.40186.43.html>